

Växjö
kommun

Likabehandlingsplan

Förskoleområde Syd

Rektor Ulrika Mårtensson

Reviderad augusti-24

Innehåll

Innehåll.....	0
Inledning.....	2
Vision	2
Förskoleområde Syds deklARATION.	2
Beskrivning av förskolorna	4
Målsättning för arbetet mot all kränkande behandling.....	5
Aktiva åtgärder.....	7
Undersöka	7
Analysera.....	8
Åtgärda	8
Följa upp och utvärdera.....	9
Samverkan	9
Akut hantering av diskriminering och kränkande behandling. Barn – barn.	9
Akut hantering då vuxna diskriminerar eller kränker barn	10
Förankring	10
Utvärdering och uppföljning	11
Varför en plan mot kränkande behandling?	11
Skollagen	11
Diskrimineringslagen	11
FN:s barnkonvention	12
Begreppsförtydligande	14

Inledning

Denna likabehandlingsplan gäller för all verksamhet inom förskoleområde Syd.

Vision

På våra förskolor ska inget barn bli diskriminerad, trakasserad eller utsatt för kränkande behandling. Vi vill skapa en förskola, där alla barn och vuxna har en god arbetsmiljö genom att känna sig trygga och må bra som är en förutsättning för att lära och utvecklas.

Vår vision är att barn och vuxna i förskolan ska ges förutsättningar att utvecklas till "sitt bästa jag", i en miljö som är välkomnande, kreativ och utmanande.

I vår vision är det principen om barnens bästa som styr beslut, även då det går emot vuxnas önskningar.

I vår vision välkomnas allas tankar och förslag på lösningar, där vi i första hand fokuserar på möjligheter vid förändringar.

Syfte

Likabehandlingsplanen syftar till att främja barns rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, könsöverskridande identitet eller ålder samt att förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling.

Arbetet kan också till exempel innebära pedagoger vid planeringen väljer arbetssätt och pedagogiskt material så att alla barn kan delta på likvärdiga villkor.

Förskoleområde Syds deklARATION.

All personal i förskoleområde Syd tar bestämt avstånd från all form av diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Vi tar också avstånd från trakasserier och annan kränkande behandling. Detta avståndstagande präglar valet av arbetsmetoder och hur vi bygger vår organisation. Vi utbildar oss för att ha så mycket kunskap som möjligt för att tidigt

upptäcka och åtgärda diskriminering och annan kränkande behandling. Vi arbetar för att skapa ett öppet och trevligt klimat i förskolan där vi bemöter varandra med respekt. Alla barn och vårdnadshavare uppmuntras att uppmärksamma och anmäla alla former av kränkande behandling till förskolans personal. Ingen får utsättas för repressalier efter en anmälan. Rektor tar tydligt och konsekvent ställning mot alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Barn uppmuntras och ges möjlighet att aktivt ta del i vårt arbete med likabehandlingsplanen. Denna plan integreras i vårt arbete för att främja likabehandling.

Vi accepterar aldrig någon form av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. När vi upptäcker att detta förekommer, kommer vi med all kraft att se till att det upphör. Vi arbetar med förebyggande insatser mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Beskrivning av förskolorna

Förskolemråde Syd består av 6 förskolor; Uråsa förskola, Nöbbele förskola, Ingelstads förskola, Helenetorps förskola, Torpa förskola och Trummens förskola.

I område Syd tar vi inspiration från Reggio Emilia, en pedagogisk filosofi som utvecklats på de kommunala förskolorna i den norditalienska staden Reggio Emilia sen andra världskrigets slut.

Reggio Emilia är en filosofi, ett pedagogiskt arbetssätt som ständigt förnyas och utvecklas med barnens behov som utgångspunkt. Det är en syn på lärandet, människan och omvärlden. I filosofin ses barn som kompetenta och viktiga samhällsmedborgare som är väl värda att lyssna på.

Lyssnande, dokumentation och reflektion är andra kännetecknen, liksom att se på olikheter som ett viktigt värde.

I område Syd arbetar vi med fokus på det kompetenta barnet som utforskar och lär tillsammans och med nyfikna pedagoger. Våra lärmiljöer bygger på utforskande, lustfyllt lärande och tillgänglighet. Vi arbetar projektinriktat och barnen är delaktiga när det gäller att utforma projekten som vi sedan arbetar med utifrån vår läroplan. Vi arbetar med lärande för hållbar utveckling, dvs vi undervisar med läroplanen som grund för en positiv framtidstro. Det vi tycker om, det tar vi hand om.

Målsättning för arbetet mot all kränkande behandling

Förskolan ska erbjuda ett positivt klimat så att alla barn känner sig trygga och tycker att det är roligt att gå dit. Vår målsättning är:

- Att ingen form av kränkande behandling ska förekomma på förskolorna i område Syd
- Att ingen är rädd för någon under tiden på förskolan
- Att alla känner att de blir respekterade och har lika värde

Här följer en kort definition av de sju diskrimineringsgrunderna:

- **Kön:** Här kan avses trakasserier som har samband med kön, könsdiskriminering men också sexuella trakasserier.
- **Etnisk tillhörighet:** Med etnisk tillhörighet menas att någon tillhör en grupp med samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.
- **Religion och annan trosuppfattning:** Innefattar uppfattningar som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning.
- **Funktionsnedsättning:** Är varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga.
- **Sexuell läggning:** Här menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexualitet.
- **Könsöverskridande identitet eller uttryck:** I diskrimineringslagen avses här de flesta transpersoner. Transpersoner är ett paraplybegrepp som används om människor som på olika sätt bryter mot samhällets normer kring könsidentitet och könsuttryck. De bryter mot föreställningar om hur pojkar och flickor förväntas vara och se ut. Transpersoner kan till exempel vara transvestiter, intersexuella (personer som fötts med oklar könstillhörighet) eller inter- och transgenderpersoner (personer som definierar sig bortom kön eller utanför de traditionella könsidentiteterna).

- **Ålder:** Omfattar alla individer, unga som gamla och ingen får diskrimineras på grund av sin ålder.

För att försäkra att diskriminering och kränkning inte sker pågår arbete i tre nivåer:

Främjande arbete

- Vi arbetar utifrån individen i de sju olika diskrimineringsgrunderna.
- Vi arbetar för en empatisk människosyn.
- Vi arbetar medvetet för att öka gemenskapen på förskolan samt stärka barnens förmåga att kunna samarbeta och vara i olika gruppkonstellationer.
- Vi arbetar medvetet för att alla, både barn och vuxna, ska våga säga vad de tänker och känner och att det tas emot på ett respektfullt sätt.
- Pedagoger har ett demokratiskt förhållningssätt där barnen får göra sin röst hörd.
- Pedagoger fördelar sig och samspejar med barnen i de mötesplatser barnen befinner sig i.
- Pedagoger agerar för att skapa goda relationer.
- Vi är normkritiska i val av material, litteratur etc.

Förebyggande arbete

- Trygghetsvandringen
- Barnhälsoteam och Barnets bästa galler
- Aktiva insatser, vilket innebär ett systematiskt arbete för att upptäcka och åtgärda risker och hinder.

Åtgärdande arbete

- När vi fått signaler så åtgärdar vi, dokumenterar och utvärderar det skedda omedelbart.

Aktiva åtgärder

Förskolan är enligt diskrimineringslagen skyldig att arbeta med aktiva åtgärder. Aktiva åtgärder är ett *förebyggande* och *främjande* arbete för att inom en verksamhet motverka diskriminering samt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrund. Arbetet med aktiva åtgärder ska ske på en generell och strukturell nivå, inte individnivå utifrån en specifik händelse. Utgångspunkt för arbetet ska vara att undersöka risker och hinder, analysera orsaker till upptäckta risker och hinder, åtgärda samt följa upp och utvärdera.

Undersöka

För att upptäcka eventuella risker för diskriminering eller andra hinder för barns lika rättigheter och möjligheter arbetar vi på följande sätt:

- Vi samtalar kontinuerligt med barnen för kartläggning och förebyggande arbete. Dessa samtal sker under barnens vistelsetid på förskolan.
- Vi håller utvecklingssamtal 1 gång/år där bland annat barnets psykosociala trivsel tas upp. I samband med introduktion hålls även ett introduktionssamtal.
- Vi genomför trygghetsvandringar med de äldre barnen. Därigenom kartläggs miljöer och situationer som eventuellt barnen upplever som otrygga i förskolan.
- Vi genomför observationer med fokus på de yngsta barnens trygghet och trivsel. Detta görs i samband med de äldre barnens trygghetsvandringar
- Vi har barnhälsoteamsmöte 1 gång per termin där representanter från förskolans alla avdelningar medverkar samt specialpedagog, socialrådgivare och biträdande rektor. Inför detta möte går pedagogerna igenom alla barn med stöd av de fem frågorna från barnets bästa gäller;
 - Vad är det som hindrar det här barnet från att må bra?
 - Har jag all information jag behöver för att hjälpa det här barnet?
 - Vad kan jag göra nu för att hjälpa det här barnet?
 - Vad kan min verksamhet göra för att hjälpa det här barnet?

- Vilken ytterligare hjälp kan behövas från andra verksamheter?
- Vi har gemensam avdelningsreflektion varje vecka. Genom didaktiska diskussioner uppmärksammas även risker och hinder för barnens lika rättigheter och möjligheter i den pedagogiska verksamheten.
- Vi har rutiner som är en viktig del för att barnen ska känna trygghet och igenkännande i det vardagliga arbetet.
- Vi har introduktion som är en viktig start för barnen för att lära känna förskolans miljö, rutiner, regler och vilka som finns på förskolan, dvs. kamrater och pedagoger.
- Samarbete/samverkan sker med och mellan avdelningarna på olika sätt för att skapa en trygghet för alla barn.
- Närvaro/frånvaro förs varje dag av ansvarig pedagog.
- Dokumentation från personalen sker vid alla incidenter som gäller kränkande behandling. Incidentrapportering sker.

Analysera

Efter undersökningen görs en analys av risker för diskriminering och trakasserier samt hinder för lika rättigheter och möjligheter. En större analys görs av rektor, ledningsgruppen och de pedagoger som ingår i strategigruppen efter genomförda trygghetsvandringar och observationer. Om risker eller hinder uppmärksammas i det vardagliga arbetet ska detta rapporteras till rektor omgående som då kallar berörda pedagoger till ett möte för att analysera och åtgärda.

Åtgärda

Utifrån den analys som gjorts ska rektorn i samråd med förskolornas pedagoger som ingår i strategigruppen, bedöma vilka konkreta åtgärder som ska göras för att undanröja risker och hinder. Det behöver inte innebära att ett barn kan drabbas idag, utan att det finns risker eller hinder som skulle kunna leda till att någon kan drabbas i framtiden. Det ska tydligt framgå i dokumentationen vad som ska åtgärdas, hur detta ska gå till samt vem som är ansvarig för att genomföra åtgärderna. Åtgärderna ska tidsplaneras och genomföras så snart som möjligt.

Följa upp och utvärdera

En månad efter att senaste åtgärden ska vara genomförd träffas rektor och ledningsgruppen som består av två förstelärare i förskolan samt rektor, för att följa upp och utvärdera vilket resultat som åtgärderna lett till. Erfarenheterna i utvärderingen ska användas som grund i steg ett i nästa cykel av arbetet med aktiva åtgärder.

Samverkan

Samverkan kring aktiva åtgärder sker genom de pedagoger som ingår i förskolans strategigrupp, genom dagliga samtal med barn och föräldrar samt genom utvecklingssamtal och föräldramöten. Rektor ansvarar för att dokumentation av arbetet med aktiva åtgärder sker kontinuerligt, men arbetet kan delegeras.

Att upptäcka och utreda/Handlingsplikt

Förskolans pedagoger är skyldig att motverka att kränkande behandling uppkommer och, om så ändå sker, se till att den upphör. Förskolan ska ta varje uppgift eller annan signal om kränkande behandling på allvar och utreda vad som ligger bakom. Alla samtal och åtgärder som sker ska dokumenteras skriftligt av den som genomför samtalet.

Akut hantering av diskriminering och kränkande behandling. Barn – barn.

- Den som upptäcker att ett barn är mobbad eller utsatt för annan kränkande behandling, kontaktar den mobbades pedagoger på avdelningen eller någon annan vuxen på förskolan, som i sin tur kontaktar barnets pedagoger på avdelningen. Upptäckare kan vara både barn och vuxna i förskolan, men även föräldrar.
- Rektor ska omgående informeras och därefter skyndsamt utreda och vidta åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.
- Anmälan och utredning av kränkande behandling och diskriminering ska av rektor göras i DF respons.
- Pedagogerna utreder hur barnet har kränkts.
- Pedagogerna pratar med berörda barn.
- Pedagogerna informerar vårdnadshavare.

- Personalen har samtal med berörd barngrupp.
- Pedagogerna dokumenterar händelserna och vad man har gjort.
- Rektor hålls informerad under hela processen.
- Återkoppling till berörda vårdnadshavare.
- Rektor återkopplar till huvudmannen.

Akut hantering då vuxna diskriminerar eller kränker barn

- Den pedagog som ser eller upplever en situation med diskriminering eller kränkande behandling ska tala om för berörd vuxen hur situationen uppfattats.
- Händelsen ska omedelbart rapporteras till rektor som skyndsamt ska utreda och vidta åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra liknande situationer.
- Rektor eller pedagog har samtal med barnet/barnen och därefter med den vuxne för att ta reda på fakta.
- Rektor eller pedagog tar kontakt med barnets/barnens vårdnadshavare och informerar om den uppkomna situationen.
- Rektor har samtal med den vuxne som kränkt eller diskriminerat barnet/barnen för att informera om det oacceptabla beteendet.
- Rektor dokumenterar händelsen och återkopplar till huvudman. Anmälan och utredning av kränkande behandling och diskriminering ska av rektor göras i DF respons.

Förankring

För att planen mot kränkande behandling ska bli ett effektivt redskap i arbetet mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling är det viktigt att den är väl förankrad hos pedagoger, barn och vårdnadshavare.

- Alla vuxna inom förskolan ska känna till och aktivt arbeta för att planen följs.
- Vikarier, nyanställd personal och VFU-studenter informeras om planen mot kränkande behandling. Rektor ansvarar för att introduktion genomförs, men uppdraget kan delegeras.
- Planen ska finnas på förskolans hemsida.
- Vårdnadshavare informeras på höstens föräldramöte.

Utvärdering och uppföljning

Planen mot kränkande behandling utvärderas och revideras en gång om året. Detta sker i januari/februari efter att trygghetsvandringar och observationer genomförts och analyserats.

Varför en plan mot kränkande behandling?

Skollagen

Enligt kapitel 6 i skollagen så ska huvudmannen, Växjö kommun, se till att förskolan:

- Målmedvetet arbetar mot kränkande behandling av barn och elever.
- Gör allt de kan för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.
- Varje år gör en plan mot kränkande behandling. Den ska till exempel innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Dessutom ska barn och elever engageras i arbetet med att ta fram planen.
- Lever upp till den så kallade handlingsplikten. Den innebär att så snart förskolan får kännedom om att ett barn eller en elev känner sig utsatt så måste de agera och ta reda på vad som hänt. De måste också göra allt de kan för att det inte ska hända igen.

I skollagen finns också ett förbud för vuxna i skolan att kränka ett barn eller en elev, till exempel genom att säga elaka saker, hota eller använda våld.

Pedagogerna har också en skyldighet att skapa en trygg miljö i förskolan. Det kan ibland innebära att de måste använda sig av vissa disciplinära åtgärder, till exempel avskilja ett barn från resten av gruppen en stund. Även om det kan upplevas kränkande behöver det inte vara det i lagens mening.

Diskrimineringslagen

Enligt diskrimineringslagen ska den som ansvarar för förskolan, Växjö kommun, se till att förskolan:

- Arbetar målmedvetet för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Det innebär att skolorna ska göra allt för att ingen ska bli diskriminerad eller trakasserad.
- Gör allt de kan för att förebygga och förhindra att något barn eller någon elev utsätts för trakasserier som har samband med någon av ovanstående diskrimineringsgrunder.
- Varje år upprättar en plan mot kränkande behandling och diskriminering som innehåller en översikt över det som behövs göras för att främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever, dels förebygga och förhindra trakasserier.

Det är förbjudet att diskriminera ett barn på grund av någon av diskrimineringsgrunderna.

FN:s barnkonvention

Lpfö18 - Förskolan ska spegla de värden och rättigheter som uttrycks i FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen). Utbildningen ska därför utgå från vad som bedöms vara barnets bästa, att barn har rätt till delaktighet och inflytande och att barnen ska få kännedom om sina rättigheter.

Konventionen bygger på perspektivet att barnets bästa alltid skall komma i främsta rummet.

- **Barnkonventionen artikel 2:** Alla barn har lika värde och rättigheter, ingen får diskrimineras.
- **Barnkonventionen artikel 3:** Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn. Begreppet "barnets bästa" är konventionens grundpelare. Vad som är barnets bästa måste avgöras i varje enskilt fall och hänsyn ska tas till barnets egen åsikt och erfarenhet.
- **Barnkonventionen artikel 6:** Alla barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling. Det handlar inte bara om barnets fysiska hälsa utan också om den andliga, moraliska, psykiska och sociala utvecklingen.

- **Barnkonventionen artikel 12:** Alla barn har rätt att få uttrycka sin mening och få den respekterad i alla frågor som berör hen. När åsikterna beaktas ska hänsyn tas till barnets ålder och mognad.

Begreppsförtydligande

Här följer en kort definition av begreppen diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

- **Diskriminering:** Övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån diskrimineringsgrunderna.
- **Direkt diskriminering:** Innebär att ett barn missgynnas i förhållande till andra om missgynnandet har samband med de sju diskrimineringsgrunderna.
- **Indirekt diskriminering:** Innebär att ett barn missgynnas genom tillämpning av bestämmelser, kriterier eller handlingsätt som framstår som neutrala men som i praktiken särskilt missgynnar ett barn enligt de sju diskrimineringsgrunderna.
- **Trakasserier:** Uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med de sju diskrimineringsgrunderna.
- **Kränkande behandling:** Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker ett barns värdighet, men saknar koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Det kan vara mobbing men också enstaka händelser. Utfrysning, knuffar eller rycka i håret räknas också som kränkande behandling.

